

ASTIM

Acil Kriz Yönetimi

Uzm. Dr. Gökhan TAŞ
Mardin Devlet Hastanesi
Acil Tıp Servisi

Astım Genel Bilgiler...

- Havayollarının **kronik inflamatuvar** bir hastalığıdır.
- Dünyada yaklaşık 330 milyon kişi
- Ülkemiz için yaklaşık 3.5 milyon kişi
- % 15-25 arası acilden yatış
  - En sık atak neden viral enfeksiyonlar (Rinovirus) ve alerjen
- Özellikle **gece yarısı veya sabaha karşı** hırıltılı solunum, nefes darlığı, göğüste sıkışıklık ve öksürük nöbetlerine yol açar.
- Astım atakta acil servis tedavisi **inhaler B agonist, inhale ve sistemik steroiddir, yanıtsızlık durumunda ise inhale antikolinerjikler** kullanılır

Astım tanı

- Anamnezde
  - Nefes darlığı,
  - Wheezing,
  - **Nöbetler halinde gelen Öksürük ve göğüste baskı hissi**
- Eger hasta semptomatik değilse fizik inceleme bulgusu **yoktur.**
  - Solunum sistemi **muayenesinin normal** olması **tanıyı ekarte ettirmez.**
  - **Solunum fonksiyon testlerinin normal** olması astım tanısını dışlamaz.
  - **Ronküs, Wheezing**

Astımda Patofizyoloji

- **Alerjen** veya diğer uyarınlara bağlı **bronkospazm** astımda kilit noktadır.
- **Bronşiyal aşırı yanıt ve havayolu obstrüksiyonuyla** karakterize **kronik inflamatuvar** bir hastalıktır.
  - **Mast hücreleri, Ig E** ile uyarılır ve **bronşiyal düz kaslarda** kontraksiyona neden olan mediyatörler salınır.
  - **İnflamasyon havayolu hasarı** ve pulmoner disfonksiyona neden olur.

Astım ölüm riski

- Daha önceki ataklarda **yoğun bakım yatışı veya entübasyon,**
- **Yıl içinde 2 veya 3 defa hastane yatışı,**
- Geçen ay **2 – 3 defa acil servis başvurusu,**
- **Ay içinde 2 kutu veya fazlası B agonist kullanımı,**
- Astma **atak** sırasında **konuşma ve algılamada sorun** yaşanması,
- **Düşük sosyo ekonomik** durum,
- **Madde kullanımı** (özellikle kokain, eroin)
- Sigara kullanımı, duman maruziyeti
- Psikolojik faktörler (anksiyete, depresyon)
- **Komorbidite** (KAH, KOAH, kronik psikiyatrik hastalıklar)

Hayatı risk taşıyan hasta bulguları

- Bilinç değişikliği,
- Konfüzyon, koma,
- Ciddi sollunum sıkıntısı
- Siyanoz,
- Sessiz akciğer,
- Hipotansiyon,
- Bradikardi,
- Oksijen saturasyonunun $< \% 92$, $\text{PaO}_2 < 60 \text{ mmHg}$, $\text{PaCO}_2 > 60 \text{ mmHg}$,
- FEV1 tahmini değerin ve kişinin daha önceki değerin $< \%30$,

Obstrüksiyonun objektif değerlendirilmesi

- **Ciddi atakta en objektif deęerlendirme PEFR (peak expiratory flow rate)**
  - PEFR değerleri cinsiyet, yaş ve boya göre deęiřir...
  - **PEFR < 100-125 L/dakika ise ciddi obstrüksiyonu gösterir.**
- **Ciddi astım atak FEV1<%40** olarak tariflenir..
  - FEV1<%25 hayatı tehdit eden astımdır
- Agresif bronkodilatatör **tedaviye rağmen PEFR de ciddi düzelme olmaması mortalite için en önemli belirleyicidir.**

Astımda Kan Gazı

○ Arteriyel Kan Gazı

- Sadece ciddi veya hayatı tehdit eden astımda isteyelim!!
- Pulse oksimetri ve kapnometri YETERLİ
- Başlangıçta hafif hipoksi, hipokarbi ve solunumsal alkaloz
- Tablo ilerlerse PaCO₂ düzelir ve solunumsal kollaps gelişir.
- **Normal PaCO₂ !!!**

Astım tedavisi ve ilaçları

○ **Kontrol edici ilaçlar**

- **Anti-inflamatuvar etkileri** sayesinde kontrol
  - İnhaler ve sistemik steroidleri,
  - Lökotrien antagonistlerini,
  - İnhaler steroidler ile birlikte kullanılan uzun etkili inhaler beta2-agonistleri,

○ **Rahatlatici ilaçlar**

- Hızlı etki ederek. **bronkokonstriksiyonu etkileyen**
  - Semptomları gideren ve gerektiğinde kullanılan ilaçlardır.
  - Beta2-agonistleri,
  - inhaler antikolinergik ilaçları,

İnhale steroidler

- Günümüzde persistan astımın tedavisinde kullanılan en etkili antiinflamatuvar ilaçlardır.
- Çalışmalarda bu ilaçların
  - Astım semptomlarının,
  - Hava yolu aşırı duyarlılığının,
  - Hava yolu inflamasyonunun,
  - Atak sıklığının ve şiddetinin azaltılması,
  - Astıma bağlı mortalitenin azaltılması,
  - Yaşam kalitesinin,
  - Akciğer fonksiyonlarının artırılması,

SONUÇ OLARAK ASTIMIN KONTROL ALTINA ALINMASINDAKİ ETKİNLİĞİ KANITLANMIŞTIR.

İnhale steroidler

○ Yan etkileri:

- Orofaringeal kandidiyazis,
- Ses kısıklığı (disfoni) ve
- Üst solunum yolu irritasyonuna bağlı oluşan öksürüktür.

Hızlı etkili inhale beta2-agonistler

- Alevlenmede bronkospazmı gidermek ....
- **Albuterol** en sık kullanılanıdır.
  - **Levalbuterol** (rasemik albuterolun R izomeri) hem kronik hemde akut tedavisinde üstündür ve S izomere bağlı oluşan sistemik komplikasyonları yoktur.
  - Daha düşük dozları bile daha etkindir.
  - İlk saat 20 dakikada bir cevaba göre uygulanır.
  - Uzun dönem tedavide ise 8 saate bir kullanımı yeterlidir (albuterol 4-6 saate bir tekrar)

Antikolinergik ilaçlar

- Kısa etkili ipratropiyum bromür,
  - Astımlı hastada semptom giderici etkisi, inhaler beta2-agonistler kadar güçlü değildir.
- İnhaler beta2-agonistle birlikte kullanılması,
  - Akciğer fonksiyonlarında anlamlı bir ek düzelme ve
  - Hastaneye yatışta azalma oluşturmaktadır
- **Yan etkileri:**
  - Ağızda kuruluk ya da acı bir tat ve prostatizm yakınmaları oluşturabilir.

AKUT ASTIM TEDAVISI

○ **Oksijen:**

- Satürasyon >%90 olacak şekilde verilmelidir.
  - Gebede ve kardiyak komorbidite de > %95
- Oksijenin aşırı verilmesi bölgesel hipoksik pulmoner vazokonstrüksiyonun açılması nedeniyle hiperkarbiye neden olabilmektedir.

○ **B Adrenerjik tedavi:**

- Salbutamol, Albuterol tedavinin köşe taşıdır. (nebülleri 2.5 mg/3 mL)
- 2.5-5 mg Albuterol **her 20 dakikada bir 3 doz** (gaz hızı 6-8 L/dak)
- İhtiyaca göre 2.5-10 mg (1-4 nebül) her 1-4 saatte veya Semptomların ciddiyetine göre 10-15 mg/saat titrasyonla
- Devamlı nebülizasyon ciddi hasta grubunda düşünülmemelidir fakat bunun taşikardi ve hipokalemi gibi yan etkileri vardır.
- **Birçok çalışma her iki uygulamanın da eşit etkinlikte olduğunu göstermiştir.**
- Hasta **entübe ise** aerosol tedavi **iki kat dozda** verilmelidir.

Sistemik Kortikosteroidler

- Eski - önerilen düşük doz:
  - İntravenöz Metilprednizolon (prednol) **40-80 mg/gün** bir veya iki doz şeklinde PEF değerleri önceki değer veya kişisel değer %70 ine ulaşıncaya kadar verilmelidir.
- Yeni öneri yüksek doz:
  - Başlangıç yüksek doz tedavi **80-125 mg/gün (20-30 mg 6 saatte bir) ilk 24 saat tedavisi**
- Hedef ilk 24 saatte PEF ve FEV1 değerlerinin **%50 düzelmesi**
- **Hastanede yatan hastalarda ise prednizolonun yüksek dozlarının (40-80 mg/gün) kullanımının yararı yoktur.**
- Oral ve intravenöz arasında hiçbir fark yoktur.

İnhale antikolinergik tedavi - ipratropium

- **Albuterole, salbutamole aditif** etkisi vardır.
  - Akut acil servis tedavisinde yeri var
  - Hastane yatışında ek yararı olmadığı bilinmelidir.
- İpratropium dozu 0.5 mg (1 nebül dozu) dozunda **her 20 dakikada 3 doz..**
- İhtiyaca göre de **her 2-4 saate bir** uygulanabilir.
  - Etki başlangıcı yavaştır 20 dakika
    - pik etki 60 – 90 dakika da oluşur sistemik etkisi yoktur.

Magnezyum sülfat

- Kalsiyum kanal inhibisyonu ve asetil kolin salınımını
- Astmatik hastaların %40' nda magnezyum düzeyleri düşük bulunmuştur.
- **Cochrane meta-analizine** göre **ciddi akut astım atakta iv** magnezyum sülfat kullanımının
  - Pulmoner fonksiyonları düzelttiği,
  - Hastane kalışını azalttığı vurgulanmaktadır.
- İv 2 gr mgsülfat 20 dakika üzerinde uygulanır.
  - Gerektiğinde aynı doz tekrarlanır..
  - Mg düzeyi takip edilmelidir ve böbrek yetmezliği varsa uygulanmamalıdır.

Tablo 7. Astım atağının ağırlık derecesinin değerlendirilmesi

	HAFİF	ORTA	AĞIR	HAYATI TEHDİT EDEN
Konuşma Bilinç	Cümleler Huzursuz olabilir	Kısa cümleler Çoğunlukla huzursuz	Kelimeler Çoğunlukla huzursuz	Çok huzursuz /Konfüzyon
Solunum hızı	Artmış	Artmış	>30/dk	
Yardımcı solunum kasları	Genellikle YOK	Genellikle VAR	Genellikle VAR	Torakoabdominal paradoks
Hışıltılı solunum	Ekspirasyon sonunda	Belirgin	Belirgin	Sessiz akciğer
Nabız	>100/dak	100-120/dak	>120 dak	Bardikardi
PEF	>%80	%60 - 80	<%60	
SaO₂	>%95	%95 - 91	<%90	
PaCO₂	<45 mmHg	<45 mmHg	>45 mmHg	

Teofilin veya aminofilin

Akut astım atağında yerleri
yoktur.

DİĞER TEDAVİLER

○ Antibiyotik

- Sadece bakteriyel enfeksiyon varsa başlanır.

○ Sıvı replasmanı:

- Aşırı replasmanın sekresyonları arttırıp hastayı rahatlattığı doğru değildir.
- Hastanın sıvı açığı varsa replase edilir.

○ Göğüs fizyoterapisi

- Sekresyonların çıkarılması önerilmez.

○ Nebülize asetilsisteinin

- Havayollarını irrite edeceği için kullanılmamalıdır.

○ Ketamine:

- Rutinde kullanılmaz Tedaviye yanıtız entübasyona gidecek
- Hayat kurtarıcı olabilir.

Gebede akut astım tedavisi

- %3-12 gebeyi etkiler.
  - Tüm gebelerde %20 oranında atak olur ve genelde 2. trimesterin geç safhalarında gerçekleşir.
- Atak esnasında amaç annenin hipoksik kalmamasıdır.
  - Hiperemezis,
  - Preeklampsi,
  - Vajinal kanama,
  - Perinatal ölüm,
  - Neonatal hipoksi,
  - Düşük doğum ağırlığı ve
  - ERKEN doğuma sebep olabilir.
- **inhale B agonist kullanımının zararı olmadığı kanıtlanmıştır.**

Gebede astım

- **Oral steroid** kullanımı erken doğum riskini arttırmaktadır.
- **Tedavi**
  - İlk basamakta inhale kısa etkili B agonist kullanılır.
  - ilk bir saatte 3 doz ve oksijen verilir.
  - Eğer tedaviye yanıtızsızsa oral steroid verilir.
  - **Ciddi ataksa** (PEFR<%50) inhale kısa etkili B agonist **ipratropium bromide eklenir** (her 20 dakikaya bir)
- Anne stabilize olduktan sonra fetus monitörize edilmelidir.
- Teofilin ve lökotrien antagonistleri önerilmemektedir.

ASTIMDA MEKANİK VENTİLASYON

○ Yalnızca %2 hasta entübasyona ihtiyaç duyar.

○ **Endikasyonlar:**

○ Santral siyanoz,

○ Bilinç değişikliği,

○ Koma

○ SS> 40 dakika,

○ İzlemde klinik kötüleşme

○ Kardiyak arrest (prognoz çok iyidir)

○ NPPV den yarar görmemesi

- PaCO₂ yükselmesi entübasyon için net bir endikasyon olmamasına rağmen kötü bir işarettir ve agresif tedavi gerektirir.
- Solunum yetmezliği
  - Artmış PaCO₂,
  - FEV₁<%25 ve
  - paradoksal solunum (abdominal solunum ve interkostal çekilmeler)
- Oto-PEEP azaltmak için en geniş tüple entübe edilmelidir.
- Nebülizatör tedavi tüpte çok ciddi oranda kalır (90 derece açılı tüp) bu nedenle spacer ile ve 2 kat dozunda verilmelidir.

Oto pozitif end-eksipratuvar pressure (oto-peep)

- İnsp:eksp oranı uygun ayarlanmazsa oluşur
- Eski hava çıkamadan yenisi gelir
- TANI: Diğer nedenler gözden geçirildikten sonra (tansiyon pnx vs.) mekanik ventilasyondaki astımlı hipotansif hastalarda OTO-PEEP düşünölmelidir.
- Astmatik hastalarda hiperventilasyona sekonderde oto-PEEP oluşabilir.

Oto-PEEP tedavi

- Total insp. Zamanını ve solunum sayısını azaltarak
- (solunum hızını kontrol ve minimize etmek !!)
- Ciddi sedasyon ve kısa etkili nöromüsküler blokaj çok önemlidir
- Eksp. Zamanını uzatılması hem tanısal hemde tedavi edicidir.
- Tidal volumun azaltılması ve insp. Akım hızının <80 L/dakika

Astımda Noninvasiv Mekanik Ventilasyon (NIMV)

- Entübasyon oranlarını azaltır,
- Medikal tedaviye yanıt vermeyen hiperkarbik hastalarda
- Bronkodilatasyon ve havayolu direncini azaltmaktadır,
- Atelektaziyi düzeltmekte
- Sekresyonların atılmasını kolaylaştırmaktadır.
- Diafram ve inspirasyon kaslarının işini azaltır.
- İnhalasyon B agonistin etkinliğini de arttırmaktadır

- PEEP 5 cm H₂O
- İnsp. Basıncı 8 cmH₂O olmalıdır
- Düşük tidal volüm (7 mL/kg)
- İspirasyon basıncı her 15 dakikada 2 cm H₂O arttırılmalıdır
- Hedef solunum sayısı dakikada <25
- Peak basınç 15-20 cm H₂O çıkarsa klastrofobi oluşur ve maske tölere edilemez

CİDDİ ASTIMDA YATIŞ ENDİKASYONLARI

- Agresif tedaviye rağmen düzelmeyen akut solunumsal asidoz,
- Pnömoni,
- Pnömotoraks,
- İlk ölçülen PEFR < 60 L/dakika,
- Agresif tedaviye rağmen PEFR 200 L/dakikaya çıkmaması,
- İlk FEV1 < %25 veya tedaviye rağmen %10 artmaması,
- Ciddi astım atağıyla çoklu acil servis başvurusu,
- Astıma bağlı entübasyon veya yoğun bakım yatışı

ASTIM YOĞUN BAKIM YATIŞ ENDİKASYONLARI

- Solunumsal distres,
- Solunum arresti,
- Bilinç değişikliği,
- Destek tedavisi ve oksijene rağmen Pulse O₂ < %90
- paCO₂ düzeyinde artış

Soru: Akut astım tedavisinde sistemik steroid kullanalım mı?

- Kronik ve subakut aşamada yararları tartışılmaz
- Peki ya acil servislerde ??? Bir çok ciddi acil kılavuzu KULLANALIM diyor !!!
  - Global Initiative for Asthma (GINA 2006),
  - National Heart, Lung and Blood Institute (Bethesda 1997 revised 2007),
  - British Thoracic Society (BTS 2008),
  - Canadian Association of Emergency Physicians and the Canadian Thoracic Society (CAEP/CTS Beveridge 1996) and
  - Numerous placebo controlled randomized trials (Fanta 1983, Littenberg 1986, Stein 1990, Rowe 1992, Lin 1999)
- Özellikle inhale **B2 agonist tedaviye hızlı yanıt vermemiş, ciddi astımlı hastalarda hızlı rahatlama ve relapsta azalma**

Sistemik steroid ve acil servis

- Rowe ve ark. yeni meta-analizinde acil serviste erken sistemik steroid kullanımının **pulmoner fonksiyonlar da iyileşme ve yatış hızlarında azalma ...**
- Cochrane airway çalışma grubunun yaptığı çok yeni bir meta-analizde,
  - 12 çalışma 863 hasta 435 steroid 428 plesebo,
  - Acil serviste **erken steroid kullanımı (90 dakikanın altında) pleseboya göre ciddi oranda acilden yatış oranlarını azaltıyor**

Sistemik steroid nasıl etki ediyor ?

○ Genomik etki:

- Glukokortikoid reseptörlerini etkileyerek direkt DNA'ya bağlanarak transkripsiyonunu değiştirmektedir

○ Non-genomik etki:

- Tedavinin erken safhalarında mikrovaskülariteyi etkileyerek havayolunda ödemi azaltır ve B2 reseptör subsensitivitesini düzeltir

Acilde steroidleri oral mi iv mi uygulayım ?

- Kontrollü çalışmalar ve meta-analizler aralarında FEV1, hastanede kalış süresi, yan etki açısından **fark olmadığını** kanıtladı ..
- Oral kullanımları sonucu hızlıca absorbe oluyor ve biyoyararlanım açısından fark yok
- Bulantı kusma diyare yoksa ve mental durum normalse oral önerilmekte
- **Özellikle çocuklarda** ilk tercih iyi tolere edilir ve ağrısızdır
- İv form ise entübe, kusan, bilinç bozukluğu olanlarda ve oral tolere edemeyenlerde ön planda

Soru: Steroidler yüksek doz mu düşük doz mu ?

- Steroidlerin optimal dozu bilinmiyor
- Acil serviste kontrollü çalışmaların toparlanmış analizinde **100 mg üzerinde** uygulanan steroidin **yararlı olmadığı** görülmekte..
- Yüksek doz steroidin (100 mg ile 500 mg prednisolon karşılaştırmasında) Pulmoner fonksiyonda düzelme ve hastane yatışında azalma yok
- Yeni cochrane derlemesinde **günlük 80 mg prednizolon üzeri uygulamanın yararı yok**
- Çocuklarda: 5 yaşından büyüklerde 30-40 mg öneriyor, 2-5 yaş 20 mg, 2 yaşından küçüklerde ise 10 mg öneriyor
- Sonuç: Tüm çalışmalar **yüksek doz steroidin yararlı olmadığını** göstermektedir.

Acil servisten taburculukta kaç gün steroid verelim ?

- Genelde önerilen kısa süreli tedavidir.
- Steroid verilmeyenlerde **relaps oranı %12-17**
  - Cochrane derlemesinde acil serviste steroid idamesi verilenlerle verilmeyenler arasında relaps ve atak sıklığında ciddi fark var
- Yapılan çalışmalarda 5 gün-10 gün karşılaştırma fark yok

Soru : Akut astımda inhale steroidlerin acil serviste erken kullanımını yararlı mı?

Early use of inhaled corticosteroids in the emergency department treatment of acute asthma (Review)

Edmonds ML, Milan SJ, Camargo Jr CA, Pollack CV, Rowe BH

**THE COCHRANE
COLLABORATION®**

Acilde ICS

- 20 adet uygun çalışma (13 çocuk, 7 erişkin), **1403 hasta**,
- İnhaler steroidle (ICS) tedavi edilenlerde **plaseboya göre daha az hastane yatışı**
  - 100 hastada **ICS** kullanılanlarda **17**, **Plasebo** da ise **32** hasta yatışı
    - (OR 0.44; 95% CI 0.31 to 0.62; 12 studies; 960 patients)
- Subgrup analizinde **ICS+sistemik steroid** ile **yalnızca sistemik steroid** karşılaştırıldığında ICS' de **hastane yatışı az**
  - (OR 0.54; 95% CI 0.36 to 0.81; 5 studies; N = 433; ICS versus placebo: OR 0.27; 95% CI 0.14 to 0.52; 7 studies; **N= 527**)
- **ICS** ile tedavide tedavinin **3 ve 4. saatlerinde** küçük fakat önemli oranda **PEF' de ve FEV1' de düzelme !!**
  - (PEF: MD 7%; 95% CI 3% to 11%), (FEV1: MD 6%; 95% CI 2% to 10%)
- ICS' de belirgin yan etki yok

Acilde İnhaled steroid kullanımı

- ICS akut astım tedavisinde **oral veya iv steroid kullanılmayan hastalarda hastane yatışlarını azaltır.**
- İnhaled steroidin avantajları
  - Sistemik yan etkileri daha azdır,
  - Havayoluna direkt etkilidir,
  - Havayolu reaktivite ve ödemi azaltır
- **Sistemik steroidlere eklenmesiyle** pulmoner fonksiyonlar ve klinik skorlarda değişiklik yapabilir .

Akut astım alevlenmesinde iv MgSülfat acil serviste işimize yarar mı?

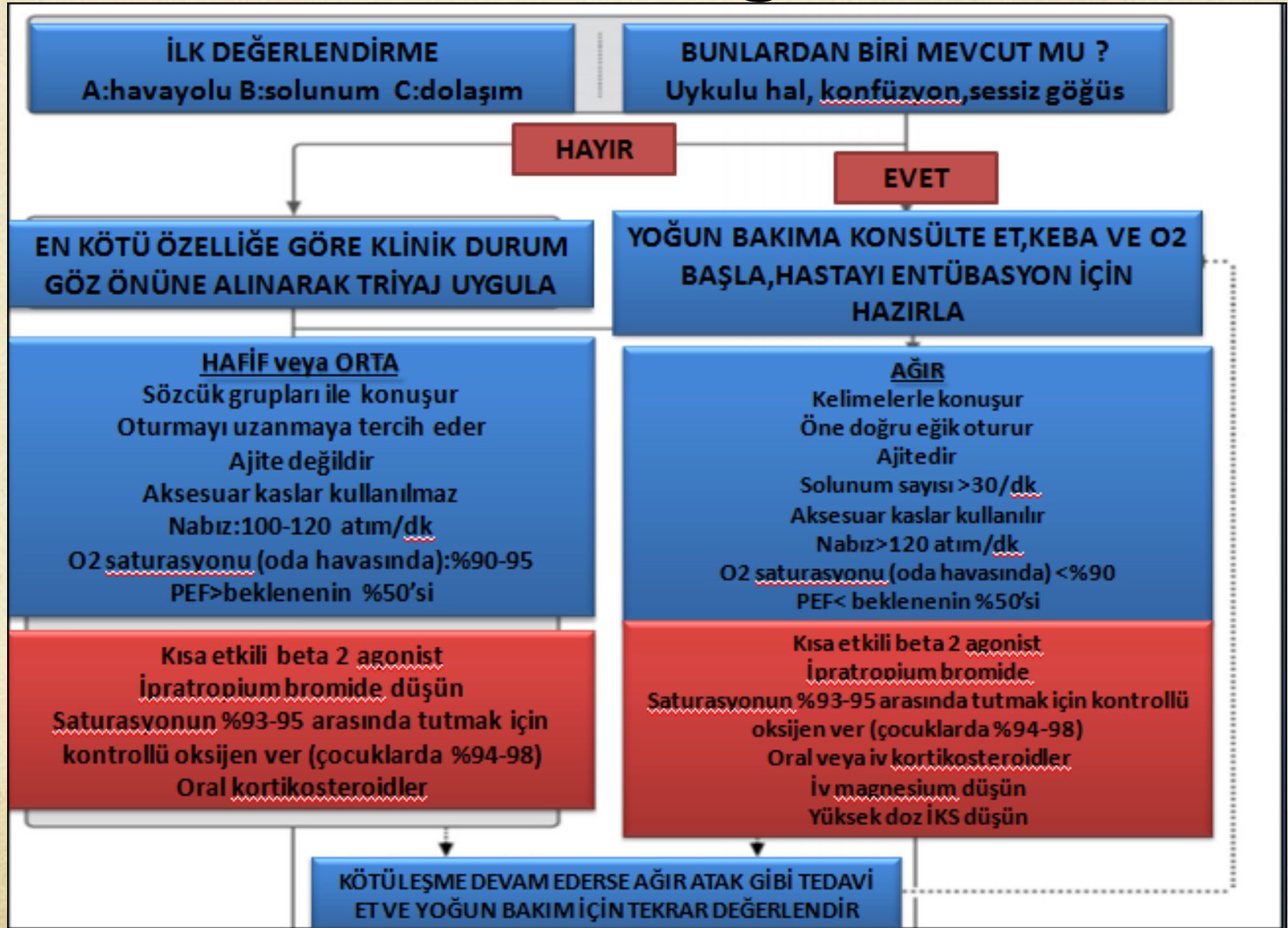
- 7 çalışma (5 erişkin, 2 çocuk), 665 hasta,
- PEF değerlerinde istatistiksel anlamlı olmayan düzelme var
  - (weighted mean difference: 29.4 L/min; 95% confidence interval: -3.4 to 62).
- Ciddi akut astımda PEF değerlerinde istatistiksel anlamlı düzelme var
  - 52.3 L/min (95% confidence interval: 27 to 77.5)
- Hastane yatış oranlarında azalma yok
  - odds ratio: 0.31 (95% confidence interval: 0.09 to 1.02)
- Vital bulgu ve yan etki insidansında ciddi değişiklik yok
- Yalnızca ciddi astım alt grup analizinde hastane yatışında azalma var
  - (odds ratio: 0.10, 95% confidence interval: 0.04 to 0.27).

MgSülfat kullanalım mı?

SONUÇ

- Akut astım atağının rutin tedavisinde kullanmayalım ..
- **Ciddi atakta kullanımı güvenli ve etkindir**

Atak Yönetim Algoristması

Anahtar noktalar ve sonuç 1

- Patofizyolojide: 3 anahtar nokta:
  - Bronkokonstrüksiyon,
  - Havayolu inflamasyonu ve
  - Müköz tıkaçlardır.
- Astmatik hastalarda **kardiyak arrest** inspirasyon kaslarının yorulmasına bağlı solunum arresti şeklinde gelişir.
- **Astım kritik bulgular:**
  - Terleme, konuşmada zorluk,
  - PaCO₂ artışı,
  - PEF < 60 L/dak,
  - FEV < %25 (kişisel değer veya ölçülen değerlerin),
  - Yardımcı solunum kaslarının kullanımı

Anahtar noktalar ve sonuç 2

- İn hale B2 agonist tedavi astımda köşe taşıdır.
- Tedaviye steroid (İNHALE – İV) mutlaka eklenmelidir
- Akut astımda teofilinini yeri yoktur ve kullanılmamalıdır
- İv magnezyum çok ciddi astım ataklarında kullanılmalıdır
- Oto – PEEP total inspirasyon zamanının azaltılmasıyla tedavi edilir.
- Ekspirasyon zamanının uzatılması (tanısal ve tedavi edici) en iyi hızı azaltma yöntemidir. Tidal volümünde azaltılması etkindir.

Anahtar noktalar 3

- Acil serviste **erken sistemik steroid kullanımı (90 dakikanın altında)** pleseboya göre ciddi oranda acilden yatış oranlarını azaltır
- **Yeni çalışmalar sistemik steroidler gibi yüksek doz inhaler steroidlerin aynı etkiyi gösterdiğini** ortaya koymaktadır
  - Özellikle inhale **B2 agonist tedaviye hızlı yanıt vermemiş, ciddi astımlı** hastalarda **hızlı rahatlama ve relapsta azalma**
    - Akciğer fonksiyonlarında ciddi ve hızlı düzelme
    - Daha az hastane yatışı,
    - Acilden taburculuk sonrası daha az relaps ve tekrar başvuru (LOE B),
    - Uzun etkili B2 agonist uzun süreli kullanımına bağlı (salmeterol, formeterol) lenfosit beta2-adrenoreseptörlerinde downregülasyonunu düzeltir

Anahtar noktalar 4

- Acil servislerde oral steroid kullanımıyla iv kullanım arasında fark yok
  - Özellikle çocuklarda Bulantı kusma diyare yoksa ve mental durum normale oral önerilmekte
  - İv form ise entübe, kusan, bilinç bozukluğu olanlarda ve oral tölere edemeyenlerde ön planda
- Acil serviste kontrollü çalışmaların toparlanmış analizinde 100 mg üzerinde uygulanan steroidin yararlı değildir
  - Cochranede 80 mg önerilmektedir
- Acilden taburculukta uzun süreli steroid tedavisiyle kısa süreli arasında fark yoktur (5 günlük tedavi yeterli)

Anahtar noktalar 5

- İnhale steroidle (ICS) tedavi edilenlerde **plaseboya göre daha az hastane yatışı**
  - 100 hastada ICS kullanılanlarda **17**, Plasebo da ise **32** hasta yatış
- **İnhale MgSülfat: Ciddi astım atakta** (FEV1 beklenenin %50' sinin altında) B2 agonist ve iptatropiyuma **ek olarak** verilmesini destekler bulgular vardır. (GINA kılavuzu önermektedir)

Kaynaklar...

- Critical Care Medicine
- Rosen's Emergency Medicine
- The Clinics of North America
- Case Studies In Emergency Medicine
- Türk Toraks Derneđi
- Tintinalli Acil Tıp

TEŞEKKÜRLER...